

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 546/2011-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených čl. 35 ods. 1, čl. 42 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 2 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresnej prokuratúry Prešov z 3. októbra 2011 vo veci sp. zn. 1 Pn 812/11 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. októbra 2011 doručená sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň zaručeného čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na vzdelanie zaručeného čl. 42 ods. 1 ústavy, základného práva na inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj práva na vzdelanie zaručeného čl. 2 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresnej prokuratúry Prešov (ďalej len „okresná prokuratúra“) z 3. októbra 2011 vo veci sp. zn. 1 Pn 812/11.

V sťažnosti sťažovateľ na pomerne obsiahlom priestore popísal okolnosti jeho „prestupu“ z doktorandského štúdia na Katolíckej univerzite v Ružomberku na Vysokú školu zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n. o. (ďalej aj „vysoká škola zdravotnícka“), a následne na doktorandské štúdium poskytované Prešovskou univerzitou v Prešove (ďalej len „Prešovská univerzita“). Na základe predmetných okolností sťažovateľ podal 24. júna 2011 *„Trestné oznámenie vo veci podozrenia z trestných činov úradných osôb Prešovskej univerzity...“*, pričom malo ísť o prečin poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a o prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 Trestného zákona.

Trestné oznámenie sťažovateľa poverený príslušník Policajného zboru Obvodného oddelenia Policajného zboru Slovenskej republiky v Prešove – Juh uznesením ČVS: ORP-1534/JU-PO-2011 z 25. augusta 2011 podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol, keďže dospel k záveru, že nie je dôvod na začatie trestného stíhania.

Orgán činný v trestnom konaní v predmetnom uznesení k tvrdeniu sťažovateľa o prietáhoch v postupe Prešovskej univerzity pri vybavovaní jeho žiadosti o zápis na doktorandské štúdium, ktorými malo dôjsť k spáchaniu trestného činu poškodzovania cudzích práv, uviedol, že sťažovateľ Prešovskej univerzite *„nedoručil rozhodnutie o prijatí na štúdium na inej vysokej škole ani úradný opis o absolvovaných jednotkách študijného programu a získaných kreditov na inej vysokej škole, potvrdenie o štúdiu na inej vysokej škole. Menovaný doložil neoverenú fotokópiu absolvovaných študijných jednotiek, tá bola garantkou študijného odboru 3.1.14 posúdená a na základe vyjadrenia garantky nepovolil dekan fakulty... zápis na doktorandské štúdium, z dôvodu nesúladu obsahu jednotiek študijného programu, ktorý absolvoval menovaný na inej vysokej škole.“*. Pritom sa v uznesení zdôrazňuje, že podľa § 59 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysokých školách“) vysoká škola rozhodne o žiadosti študenta inej vysokej školy o zápis na štúdium do 30 dní od doručenia všetkých podkladov určených k takému rozhodnutiu študijným poriadkom vysokej školy.

Policajný orgán v odmietavom uznesení ďalej uviedol, že *„keďže menovaný nepredložil potvrdenie o štúdiu v doktorandskom stupni štúdia na inej vysokej škole, dekan*

FF PU v Prešove si písomne vyžiadal potvrdenia o štúdiu JUDr. PhDr. P. Ď. z Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety a z Katolíckej univerzity v Ružomberku Pedagogickej fakulty. Ani jedna z týchto vysokých škôl nepotvrdila menovanému status svojho študenta v doktorandskom programe, čo znamená, že v čase podania žiadosti o prestup na FF PU v Prešove menovaný nemal status študenta, preto sa na neho nevzťahovali ustanovenia § 59 ods. 4, 5 a 6 zákona o vysokých školách o možnosti zápisu na inú školu.“.

Sťažovateľ podal proti odmietavému uzneseniu sťažnosť podľa ôsmej hlavy prvej časti Trestného poriadku. Podľa jeho názoru poverený príslušník Policajného zboru, ktorý vybavoval jeho trestné oznámenie, „z veľkej časti obchádzal skutkový stav, ktorý som opísal v trestnom oznámení, obchádzal aj dôkazné prostriedky, ktoré som s uvedeným trestným oznámením poskytol (napr. súhlas zriaďovateľa VŠ sv. Alžbety z 11.11.2010 s pokračovaním štúdia na inej vysokej škole), obchádzal fakt, že mi VŠ sv. Alžbety nikdy nevyjadrila písomne, dokonca ani emailom nejaký nesúhlas s mojou témou, obchádzal aj fakt, že mi VŠ sv. Alžbety takisto písomne neuprela nástup na doktorandské štúdium na nej. Naopak, ja sám som, ako som už uviedol pre správanie niektorých osôb, ktoré mi pripomínalo výtržnosť, požiadal zriaďovateľa VŠ sv. Alžbety, aby mi povolil pokračovať v danom štúdiu na inej vysokej škole. Pokiaľ neznáma osoba z VŠ sv. Alžbety, z Unipo alebo odinakadiaľ teraz dodatočne vyrobila nejaké písomné potvrdenie, ktoré má svedčiť o opaku, má ísť ohľadom tohto skutku, popri ohováraní, nadržovaní a poškodzovaní cudzích práv, ako som už uviedol, aj o marenie spravodlivosti (§ 344 trestného poriadku), a má ísť aj o falšovanie a pozmeňovanie verejnej listiny (§ 352 trestného poriadku).“.

Okresná prokuratúra uznesením z 3. októbra 2011 v konaní sp. zn. 1 Pn 812/11 sťažnosť sťažovateľa podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietla. Poukázala pritom na obsah spisového materiálu, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ „bol študentom externej formy doktorandského štúdia na Pedagogickej fakulte KU v Ružomberku od 1.10.2007 do 8.6.2010. Z listu prof. V. K., DrSc., zriaďovateľa VŠ sv. Alžbety zo dňa 11.11.2010 zreteľne vyplynul len súhlas s tým, aby oznamovateľ pokračoval v doktorandskom štúdiu na inej vysokej škole. Tento list nemožno považovať za nepopierateľný dôkaz o statuse doktoranda na VŠ sv. Alžbety v čase podávania žiadosti,

ako sa domnieva sťažovateľ, s poukazom na predchádzajúce konštatovanie o dobe doktorandského štúdia.“

Okresná prokuratúra poukázala i na skutočnosť, že Prešovská univerzita nepovolila sťažovateľovi zápis na doktorandské štúdium aj preto, že „*podľa stanoviska garantky daného študijného odboru a študijného programu prof. PhDr. A. T., CSc. tu neexistoval dostatočný súlad obsahu jednotiek študijného programu, ktorý žiadateľ absolvoval na inej vysokej škole s jednotkami študijného programu na FF PU v Prešove*“. V tejto súvislosti okresná prokuratúra zdôraznila samosprávny charakter určovania podmienok prijatia na štúdium, rozhodovania v prijímacom konaní i uskutočňovania jednotlivých študijných programov vysokými školami.

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ popisuje skutkové okolnosti, ktoré ho v konečnom dôsledku viedli k podaniu trestného oznámenia. Z hľadiska merita predbežne prerokovanej sťažnosti je podstatným nesúhlas sťažovateľa s hodnotením listinného dôkazu – súhlasu zriaďovateľa Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n. o., z 11. novembra 2010 s pokračovaním sťažovateľa v doktorandskom štúdiu na inej vysokej škole, tak ako ho okresná prokuratúra prezentovala v odôvodnení napadnutého uznesenia. Podľa názoru sťažovateľa „*samotný súhlas prof. MUDr. V. K., DrSc. s pokračovaním štúdia na inej vysokej škole je potvrdením môjho statusu doktoranda k danému dátumu (11.11.2010). Nejde o žiadnu moju domnienku, ale o nepopierateľný fakt, o ktorom sa prokurátorka úmyselne vyjadruje nepravdivo. Zo sťažnosti voči policajtovi z 13.09.2011 vyplýva, že samotný prof. MUDr. V. K., DrSc. môj prestup na VŠ sv. Alžbety schválil. Z doplnku k sťažnosti zo 16.09.2011 zas vyplýva, že študijná referentka Ing. Mgr. S. poskytovala nepravdivé informácie o skutkovom stave na VŠ sv. Alžbety, kvôli ktorému som napokon prof. MUDr. V. K., DrSc. požiadal práve o súhlas s pokračovaním môjho štúdia na inej vysokej škole... Každé iné tvrdenie má byť zlomyselné, má byť ohováraním, má byť poškodzovaním cudzích práv, má byť porušovaním môjho práva na vzdelanie garantovaného čl. 42 Ústavy SR, má byť porušovaním môjho práva na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň garantovanú čl. 35 ods. 1 Ústavy SR, má byť taktiež porušovaním práva na vzdelanie garantovaným čl. 2 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V konečnom dôsledku to má zakladať porušovanie*

článku 1 Protokolu číslo 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd, ktorý garantuje všeobecný zákaz diskriminácie.“.

Skutkový záver okresnej prokuratúry o nedostatočnom súlade obsahu jednotiek relevantných študijných programov ako o dôvode, pre ktorý okrem iného sťažovateľovi nebol povolený požadovaný zápis na doktorandské štúdium na Prešovskej univerzite, hodnotí sťažovateľ ako „*nezmysel*“, ktorý má za následok „*poškodzovanie cudzích práv a ohováranie. Toto zároveň má tiež byť porušením môjho práva na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň garantovanú čl. 35 ods. 1 Ústavy SR, má byť taktiež porušením práva na vzdelanie garantovaným čl. 2 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V konečnom dôsledku to má zakladať porušovanie článku 1 Protokolu číslo 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd, ktorý garantuje všeobecný zákaz diskriminácie.“.* Podľa sťažovateľa garantka študijného programu, ako aj prokurátorka okresnej prokuratúry „*vedia, že ide stále o slovenské vysoké školy so sídlom a s pracoviskami v Slovenskej republike, ktorým ten istý odbor 3.1.14 Sociálna práca akreditovalo to isté Ministerstvo. Nesúlad študijných jednotiek ako domnelý dôvod na nepovolenie zápisu je evidentný nezmysel.“.*

Sťažovateľ ďalej namieta, že prokurátorka okresnej prokuratúry sa vôbec „*nevyjadrila ani k namietaným pochybeniam policajta, ani k dôkazom jednoznačne dokazujúcim môj status doktoranda, ani k dôkazom dokazujúcim ohováranie a poškodzovanie cudzích práv neznámou osobou z VŠ sv. Alžbety, ani k iným dôkazom, ktorými dokazujem ohováranie a poškodzovanie cudzích práv dekanom FF PU a rektorom PU. Namietnuté konanie a rozhodovanie týchto zmienených osôb má taktiež byť porušením môjho práva na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň garantovanú čl. 35 ods. 1 Ústavy SR, má byť taktiež porušením práva na vzdelanie garantovaným čl. 2 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V konečnom dôsledku to má zakladať porušovanie článku 1 Protokolu číslo 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd, ktorý garantuje všeobecný zákaz diskriminácie.“.*

Napokon k porušeniu označených práv sťažovateľa malo dôjsť aj porušením § 195 ods. 1 Trestného poriadku okresnou prokuratúrou, pretože „*hoci ma policajt... v jeho uznesení... zo dňa 25.08.2011 označil za poškodeného, čím mal zároveň fakticky, a v podstate aj právne, priznať moje poškodenie mnou označenými osobami a mnou označeným konaním týchto osôb, prokurátorka... v rozpore s uvedeným paragrafom trestného poriadku mi v uznesení 1 Pn 812/11-6 zo dňa 03.10.2011 ako v odpovedi na moju sťažnosť... postavenie poškodeného upiera, čím má protiprávne meniť uznesenie z podnetu na moju sťažnosť v môj neprospech. Takto má zo strany uvedenej prokurátorky, a teda zo strany Okresnej prokuratúry v Prešove dochádzať k rozporu s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky... v spojení s článkom 2 ods. 2 Ústavy SR, k rozporu s čl. 47 ods. 3 Ústavy SR v spojení s článkom 2 ods. 2 Ústavy SR, k rozporu s článkom 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd..., k rozporu s článkom 5 ods. 1 Dohovoru, k rozporu s článkom 14 Dohovoru, k rozporu s článkom 1 Protokolu číslo 12 k Dohovoru, a v konečnom dôsledku aj toto konanie uvedenej prokurátorky má byť v rozpore s článkom 1 Dohovoru.*“.

Sťažovateľ v záverečnej časti svojej sťažnosti označenej ako „*Návrh na rozhodnutie*“ sformuloval zásadnú časť svojho petitu takto:

„*1. Podľa článku 127 ods. 1 Ústavy SR žiadam o konanie o tejto ústavnej sťažnosti.*

2. *Podľa článku 127 ods. 2 Ústavy SR žiadam po skonštatovaní porušenia označených garantovaných práv a slobôd o prikázanie povinného konania označeným orgánom činným v trestnom konaní.*

3. *Keby sa aj konečné rozhodnutie PU zakladalo na skutočnosti a keby aj bolo v konečnom dôsledku zákonné, na výške škôd, ktoré mi úradné osoby z PU mali spôsobiť niektorými trestnými činmi, to nič nemení. Podľa článku 127 ods. 3 Ústavy SR žiadam o adekvátne finančné zadosťučinenie, ktoré má teraz znášať Generálna prokuratúra Slovenskej republiky zastúpená Okresnou prokuratúrou v Prešove.*“

V ďalšej časti sťažnostného petitu potom sťažovateľ podrobne vyčíslil majetkovú škodu i nemateriálnu ujmu, ktorú mal utrpieť v dôsledku ním tvrdeného porušenia označených práv.

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Ústavný súd považoval v prvom rade za potrebné ustáliť rozsah svojho prieskumu pri predbežnom prerokovaní podanej sťažnosti. V petite predmetnej sťažnosti, ktorým je ústavný súd podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný, totiž sťažovateľ explicitne nesformuloval, ktoré základné práva alebo slobody boli podľa jeho názoru porušené [§ 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde], a rovnako neoznačil nespochybniteľným spôsobom právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv alebo slobôd [§ 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde].

1.1 Odôvodnenie predmetnej sťažnosti dáva pomerne jednoznačnú odpoveď na otázku, ktoré základné práva alebo slobody boli podľa názoru sťažovateľa porušené. Ide sa o základné práva a práva uvedené v záhlaví tohoto uznesenia.

Zároveň pozornosti ústavného súdu neuniklo, že sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti naznačil aj prípadné porušenie niektorých ďalších ustanovení ústavy (čl. 2 ods. 2), Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 1, čl. 5 ods. 1, čl. 13 a čl. 14) a Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 1). Názor o porušení uvedených ustanovení však sťažovateľ bližšie nezdôvodnil. Z odôvodnenia sťažnosti možno vyvodiť, že porušenie uvedených práv a ustanovení má byť iba dôsledkom porušenia základných práv vymedzených v záhlaví tohto uznesenia. Neurčité a nedostatočne konkrétne odôvodnenie neumožňuje podľa názoru ústavného súdu zahrnúť porušenie uvedených ustanovení ústavy a medzinárodných zmlúv do obsahu pre ústavný súd záväzného sťažnostného petitu, preto ho možno považovať len za súčasť sťažovateľovej právnej argumentácie.

Navyše, vo vzťahu k sťažovateľovým náznakom o porušení čl. 1 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ústavný súd dodáva, že Slovenská republika uvedený protokol podpísala, avšak zatiaľ ho neratifikovala, preto ústavný súd viazaný čl. 127 ods. 1 ústavy („... vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom...“) by ani nemal dostatok právomoci na konanie o takto vymedzenom predmete.

1.2 Pokiaľ ide o právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo zásah, ktorým mali byť porušené označené práva sťažovateľa, ústavný súd ustálil rozsah svojho prieskumu tak, že jeho premetom je iba uznesenie okresnej prokuratúry sp. zn. 1 Pn 812/11 z 3. októbra 2011.

Indície plynúce z odôvodnenia predloženej sťažnosti, ktoré nasvedčujú aj názoru sťažovateľa o porušení jeho označených práv postupom a rozhodnutiami orgánov akademickej samosprávy Prešovskej univerzity, ako aj uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru v Prešove – Juh ČVS: ORP-1534/JU-PO-2011 z 25. augusta 2011, nepovažoval ústavný súd za procesne efektívne objasňovať prostredníctvom výzvy

na doplnenie podania adresovanej sťažovateľovi. V oboch prípadoch by totiž ústavný súd zjavne nemal dostatok právomoci na meritórne preskúmanie uvedených rozhodnutí a postupov, keďže v prípade postupov a rozhodnutí orgánov akademickej samosprávy je oprávnený ich preskúmať všeobecný súd v správnom súdnictve a v prípade uznesenia policajného orgánu je možné podať proti nemu riadny opravný prostriedok – sťažnosť, pričom toto právo sťažovateľ aj využil.

2. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

2.1 Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu a základného práva na rovnosť účastníkov konania ústavný súd zdôrazňuje, že z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania. Aj keď podľa § 2 ods. 5 Trestného poriadku je prokurátor zastupujúci v trestnom konaní štát povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých

sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky na začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených preverením trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátorov). Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania. Takéto právo nemožno odvodiť ani z niektorého zo základných práv alebo slobôd podľa druhej hlavy ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, II. ÚS 43/03, III. ÚS 45/03, III. ÚS 198/03). Rovnako súčasťou týchto základných práv nie je ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu mal len zákonné právo domáhať sa toho, aby sa jeho sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal, čo sa v tomto prípade aj stalo. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania kompetentného štátneho orgánu zodpovedal jeho predstave (II. ÚS 88/99).

2.2 Z obsahu napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry ústavný súd zistil, že táto dostatočným spôsobom reagovala na sťažovateľovu námietku týkajúcu sa hodnotenia súhlasu zriaďovateľa Vysokiej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n. o., Bratislava, s pokračovaním sťažovateľa v doktorandskom štúdiu na inej vysokej škole. Aj podľa názoru ústavného súdu predmetná listina nemôže bez ďalšieho slúžiť ako dôkaz, že sťažovateľ bol v čase udelenia súhlasu (11. novembra 2010) študentom doktorandského štúdia.

V konaní realizovanom orgánmi akademickej samosprávy Prešovskej univerzity, ako aj pri vybavovaní sťažovateľovho trestného oznámenia vyšlo totiž najavo, že sťažovateľ bol študentom externej formy doktorandského štúdia Katolíckej univerzity, Pedagogickej fakulty v Ružomberku (ďalej len „KU PF Ružomberok“) do 8. júna 2010. Pri vybavovaní trestného oznámenia sťažovateľa následne boli zaobstarané dôkazy (vyjadrenia dotknutých vysokých škôl), z ktorých vyplynulo, že 24. mája 2010 sa sťažovateľ informoval na vysokej škole zdravotníctva o možnosti zápisu na doktorandské štúdium, pričom následne 21. júna 2010 bol tejto vysokej škole doručený spisový materiál týkajúci sa doktorandského štúdia sťažovateľa. Sťažovateľ však chcel zmeniť tému dizertačnej práce i jej školiteľa, s čím

príslušná komisia vysokej školy zdravotníctva nesúhlasila, a tak sťažovateľ požiadal o vrátenie svojich materiálov.

Uvedené skutkové zistenia sťažovateľ v sťažnosti podanej proti uzneseniu policajného orgánu z 25. augusta 2011 spochybňoval iba tvrdením, že poverený príslušník Policajného zboru „*si len vyžiadal nepodložené vyjadrenie neznámej osoby z VŠ sv. Alžbety, a keďže sa mu zdá spoločenské postavenie tejto inštitúcie a postavenie Prešovskej univerzity... omnoho silnejšie, ústne a ničím nepodložené tvrdenia neznámych osôb z týchto právnických osôb povyšuje na dôkaz. Aj keby náhodou tieto listiny boli vtedy na VŠ sv. Alžbety vtedy doručené, alebo keby náhodou ďalšie orgány práva toto nepodložené v snahe nadržovať por. M. S. tvrdili, nikdy som ani fiktívne nedostal žiadne oficiálne vyjadrenie o potrebe opätovne schvaľovať moju tému.*“.

Citovaná protiargumentácia sťažovateľa je podľa názoru ústavného súdu iba hodnotením vyjadrení vyžiadaných orgánom činným v trestnom konaní, avšak hodnotenie prezentované sťažovateľom nie je nijak dôkazne podložené. Listiny zachytávajúce emailovú komunikáciu sťažovateľa so zriaďovateľom vysokej školy zdravotníctva práve preukazujú, že nakoniec referentka pre doktorandské štúdium vysvetlila dôvody, pre ktoré príslušná komisia vysokej školy musela zaujať stanovisko k ďalšiemu postupu vo veci sťažovateľa. Dôvodom bola zmena témy dizertačnej práce a zmena školiteľa. Tento záver zjavne nevyvracia ani pozvánka na dizertačnú skúšku sťažovateľa, ktorú ako dôkaz priložil k doplneniu svojej sťažnosti podanej proti uzneseniu policajného orgánu (podanie zo 16. septembra 2011). Z tejto pozvánky totiž nevyplýva, že by došlo k zmene témy dizertačnej práce už na KU PF Ružomberok. V pozvánke pomenovaná téma „*Kulty a sekty – pokrok a regres*“ je totiž témou písomnej práce k dizertačnej skúške. Písomnú prácu k dizertačnej skúške však nemožno zamieňať s dizertačnou prácou.

Na základe všetkých uvedených skutočností okresná prokuratúra správne zhodnotila obsah listu zriaďovateľa vysokej školy zdravotníctva z 11. novembra 2010, ktorým vyjadril svoj súhlas s pokračovaním sťažovateľa v doktorandskom štúdiu na inej vysokej škole, a nepovažovala ho za dôkaz sťažovateľovho statusu doktoranda v tom čase.

2.3 Záver okresnej prokuratúry týkajúci sa nedostatočného súladu jednotiek študijného programu ako dôvodu nevyhovenia žiadosti sťažovateľa o zápis na doktorandské štúdium taktiež podľa názoru ústavného súdu nesignalizuje možnosť zistenia porušenia označených práv po prípadnom prijatí predloženej sťažnosti na ďalšie konanie. Skutočnosť, že dve vysoké školy v Slovenskej republike poskytujú doktorandské štúdium v rovnakom študijnom odbore, ešte neznamená, že jednotky akreditovaných študijných programov musia byť celkom identické. Rozhodujúcim je tu zjavne fakt, že jednotky príslušného študijného programu korešpondujú s obsahom študijného odboru (§ 50 ods. 2 zákona o vysokých školách).

2.4 Sťažovateľ ďalej vo svojej sťažnosti proti uzneseniu okresnej prokuratúry namieta, že prokurátorka vybavujúca jeho opravný prostriedok, sa *„nevyjadrila ani k namietaným pochybeniam policajta, ani k dôkazom jednoznačne dokazujúcim môj status doktoranda, ani k dôkazom dokazujúcim ohováranie a poškodzovanie cudzích práv neznámou osobou z VŠ sv. Alžbety, ani k iným dôkazom, ktorými dokazujem ohováranie a poškodzovanie cudzích práv dekanom FF PU a rektorom PU“*.

Ústavný súd už v bodoch 2.2 a 2.3 vysvetlil dôvody, prečo považuje závery okresnej prokuratúry v otázkach rozhodujúcich pre sťažovateľovo doktorandské štúdium za ústavne akceptovateľné. Tieto závery tak predstavujú vo svojom súhrne dostatočnú odpoveď na námietky sťažovateľa vyplývajúce z jeho trestného oznámenia i z jeho sťažnosti proti odmietavému uzneseniu policajného orgánu.

2.5 Poslednou zreteľne formulovanou výhradou sťažovateľa voči uzneseniu okresnej prokuratúry je námietka nerešpektovania zákazu zmeny uznesenia v neprospech osoby, ktorá sťažnosť podľa ôsmej hlavy prvej časti Trestného poriadku proti uzneseniu podala (§ 195 ods. 1 Trestného poriadku).

Zmenou uznesenia sa v prípade ustanovenia § 195 ods. 1 Trestného poriadku zreteľne myslí zmena výroku uznesenia. Iba výrok rozhodnutia (teda aj uznesenia) je záväznou časťou celého rozhodnutia, pretože ním sa formuluje záväzný úsudok rozhodujúceho orgánu o predmete konania.

Výrok uznesenia policajného orgánu z 25. augusta 2011 znamenal odmietnutie trestného oznámenia sťažovateľa. O podanom opravnom prostriedku sťažovateľa okresná prokuratúra rozhodla tak, že ho zamietla. Tým došlo v materiálnej perspektíve k potvrdeniu sťažnosťou napadnutého uznesenia policajného orgánu. Právna pozícia sťažovateľa sa teda uznesením okresnej prokuratúry nijak nezhoršila. Zostala totiž nezmenená. Skutočnosť formálneho označenia sťažovateľa ako poškodeného v uznesení policajného orgánu a ako oznamovateľa v uznesení okresnej prokuratúry na tom nič nemení.

2.6 Vzhľadom na to, že všetky zásadné sťažovateľove námietky vyhodnotil ústavný súd ako nedôvodné, záverom predbežného prerokovania predloženej sťažnosti je zistenie o nedostatočnej príčinnej súvislosti medzi základným právom sťažovateľa na inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a jeho základným právom na rovnosť účastníkov konania (čl. 47 ods. 3 ústavy) na jednej strane a uznesením okresnej prokuratúry na strane druhej. Predložená sťažnosť je preto v tejto časti zjavne neopodstatnená.

3. Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Podľa čl. 42 ods. 1 ústavy každý má právo na vzdelanie. ...

Podľa čl. 2 dodatkového protokolu nikomu sa nesmie odoprieť právo na vzdelanie. ...

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 42 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 2 dodatkového protokolu ústavný súd poznamenáva, že orgán verejnej moci zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že orgán verejnej moci súčasne porušil ústavno-procesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy. V opačnom prípade by ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy bol opravnou inštanciou voči orgánom verejnej moci, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach orgánov verejnej moci, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základným predpokladom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí orgánov verejnej moci a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Keďže ústavný súd

sťažnosť v časti pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy označeným rozhodnutím okresnej prokuratúry odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, odmietnutie ďalšej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základných práv podľa čl. 35 ods. 1 a čl. 42 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 2 dodatkového protokolu, bolo už len nevyhnutným dôsledkom vyplývajúcim zo vzájomného vzťahu medzi právami hmotno-právneho charakteru a ústavno-procesnými princípmi z perspektívy ich možného porušenia.

4. Keďže ústavný súd sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa (finančné zadost'učinenie) a procesne neefektívnym by bolo aj odstraňovanie nedostatok jeho podania (nedostatok v povinnom právnom zastúpení).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2011